

Table of Contents

About FIQ.....	2
Letter from the Executive Director	3
Security sector reform through public consultation:.....	5
Grass roots development	8
Capacity building for NGOs through networking	11
Partners	13
Donors.....	13
Financial Statement	13
Staff List.....	14

About FIQ

The Forum for Civic Initiatives (FIQ) was established in May 2000 by a group of young people from Ferizaj. FIQ implemented a variety of people-focused projects with support from international organizations operating in Kosovo aiming at increasing citizens' participation in decision making processes. In recent years FIQ has focused on issues of safety and security by fostering effective communication between citizens and institutions to address major security problems and aiming at increasing safety and security for all of Kosovo's citizens. FIQ also works to increase the transparency and effectiveness of Kosovar and international institutions through research and advocacy. FIQ has built strong relationships with different Kosovar and international institutions and with a broad spectrum of local NGOs active in the security sector. FIQ is proud to work with communities and active citizens from all of Kosovo's ethnic groups in a locally appropriate, participatory and conflict-sensitive manner.

Letter from the Executive Director

Dear friends and colleagues,

I am honored to briefly outline the successes and achievements and challenges of the Forum for Civic Initiatives for the year 2007.

2007 was a year when FIQ achieved the development it has been aiming and preparing for for many years, expanding its geographic boundaries on project implementation, developing the network that increases its reach and brings civil society together around rule of law issues. In order to manage this growth we have increased our internal capacity. In 2006 we were three while now we are nine.

The year 2007 was a year of increased and intensive cooperation with Kosovo institutions and we remained sincerely close to citizens and civil society organizations who are our constituency and the very reason for our existence. The year 2007 will be noted in history as a year of negotiations on Kosovo's final status; this has impacted our work. Often, we had to speed up the pace

of our projects, especially the publication dates of different research reports regarding the security situation and citizens' perceptions of possible conflict drivers in Kosovo, through which we offered recommendations to national and international organizations and institutions in Kosovo.

The key objectives of our research and analysis were to call for more communication with citizens, more information sharing on the country's development, and more inclusion of citizens in the historic process of defining the future of their country.

FIQ accomplishes its mission through surveys, advocacy and trainings. This is done through regular communication and cooperation with institutions, civil society organizations and direct engagement with citizens from the different ethnic and cultural backgrounds of Kosovo.

With all these component parts of our work, we believe that FIQ is contributing towards bridging the gap between the institutions and citizens of Kosovo.

FIQ will continue with its oversight of the security sector

ANNUAL REPORT 2007

Forum for Civic Initiatives

and the rule of law, aiming to ensure that national and international institutions are accountable to Kosovo's citizens and that Kosovo will become safe and attractive for domestic and foreign investment.

FIQ is committed to initiating and supporting all the efforts that contribute to strengthening the rule of law and improve safety and prosperity for all citizens. The year 2008 will be a year of continuous cooperation with partner NGOs, especially in fostering their role in the oversight of the rule-of-law and security sector. In 2008, FIQ also plans to develop its grant-making capacity in order to further increase the impact of the valuable work of Kosovo's civil society in the field of security and rule of law.

I wish to end this letter by thanking the following for their cooperation and support; the Kosovo Police Service, the Ministry of Internal Affairs, our partner non-governmental organizations, Saferworld, and municipal authorities.

I would also like to particularly thank our donors, es-

pecially the German and British Governments for their outstanding contributions to FIQ's work. What we value the most about the donors we work with is the independence they provide us on how we identify needs and how we ensure these needs and issues are addressed. We call upon other donors to provide the same space and the spirit of cooperation with Kosovo civil society.

Sincerely,

Ferdinand Nikolla
Executive Director

Security sector reform through public consultation

Only when an active civil society engages with a responsive government can a truly just, peaceful, prosperous and developed region be built. To that end FIQ works hard to be an active partner to those institutions that have an impact on Kosovar society. FIQ makes an effort to include local and national government representatives in all of our grassroots activities. And we consult our partners in government, Kosovar and international NGOs as well as international institutions as we design our surveys, focus groups and other listening activities. Finally we make an effort to broadcast what we have learned to as wide an institutional audience as we can reach. Our advocacy includes publishing our findings, meeting informally with officers of government and other bodies, and organizing debates and symposiums to discuss our findings. We hope that by bringing the perspectives of Kosovo's citizens and civil society groups, as revealed in our research, to the highest levels of authority, we

will create a linkage that will make both groups more responsive, more effective, more people-focused and more sensitive to potentials for conflict and opportunities for peace-building. FIQ not only works to bring our own research findings to the attention of authorities, we try to bring other civil society actors directly in contact with relevant institutions. In this way we hope to ensure

that government and citizens will take conflict-sensitive and locally appropriate action to build a prosperous and secure Kosovo for all its citizens.

2007 Highlights

Perceptions of conflict, access to justice, and opportunities for peace

FIQ published a participatory conflict analysis of the situation in Kosovo. The research report, based on interviews, focus groups and public discussions across the land and with relevant justice sector workers, outlines the way political, social, economic, cultural and security issues interact with the more commonly recognized drivers of conflict to create the security situation that Kosovo confronts. FIQ is actively briefing Kosovar and international institutions on its research findings and making clear, actionable recommendations to policy makers in the hopes that this advocacy will help to achieve conflict-sensitive progress. This report was published in December, 2007.

Perceptions of security

FIQ published a report investigating perceptions of security, community safety and small arms prevalence in Kosovo on the basis of data collected in a Kosovo-wide household survey and a series of interviews and focus group discussions. The survey is part of an ongoing se-

ries that tracks changing perceptions of these issues in Kosovo. This ground-level information serves as a valuable complement to the various security actors in Kosovo, and we hope it will guide policy makers as they go forward to make locally-appropriate, people-focused decisions. This report was published in February, 2007 and research and surveys were conducted in 2007 for the next report in the series, published in February, 2008.

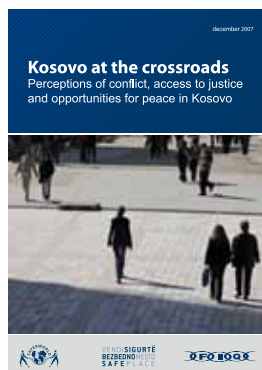
Safety in schools

FIQ published an analysis outlining the current safety issues affecting secondary schools in Prishtina and offering some recommendations for addressing them based on FIQ's work and research in secondary schools elsewhere. These problems bear strong similarities to those FIQ has

found in communities throughout Kosovo, and would serve as a guide for addressing school security policies nationwide. FIQ has brought these research results to the attention of the respective ministries and institutions and a variety of international institutions to better inform their approaches to school safety and to better

control the threats that SALW pose to peace in Kosovo. This report was published in July, 2007.

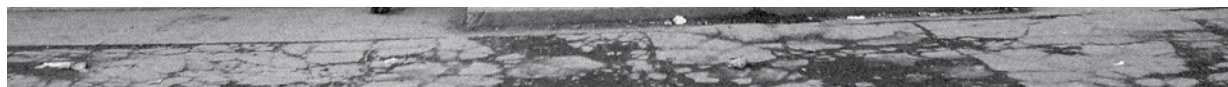

A participatory conflict analysis survey

The report is the culmination of research, advice and suggestions from civil society organizations throughout Kosovo. Views and experiences from across Kosovo's ethnic spectrum are recounted in it. FIQ,

Saferworld and our partners researched and recorded attitudes and perceptions in five categories: the future status of Kosovo; security and justice; politics and governance; society and culture; and economics and livelihoods. A complex picture emerged in which many factors combine to reduce drivers of conflict and opportunities for peace; some national, some intensely local. Among the key findings were the many ways in which uncertainty about Kosovo's final status permeated the security and justice space of Kosovo and the confused division of competencies between UNMIK and the PISG and resulting lack of accountability. Both of these led to opportunities for corruption, parallel structures, and uneven

respect for institutions. FIQ strives to bring these research findings and policy recommendations to the attention of all interested parties. Among those attending the launch of the report were representatives of the Kosovo Police Service, CIVPOL, USAID, OSCE, UNDP and the British Liaison Office. Since then FIQ has met privately to discuss the report with the Kosovo authorities, German Liaison Office, KFOR, EC, judges and prosecutors, and others; as well as holding public debates on the findings in municipalities across Kosovo. We hope this debate will be broadened and extended so that all of Kosovo can engage in the building of a healthy and just society.

Grass roots development

All Kosovars live with the consequences of conflict, poverty and other types of insecurity, but it is only those citizens who take action that can overcome these problems. FIQ works with all the citizens and communities of different areas, ethnic and religious backgrounds of Kosovo to bring local actors together. FIQ uses research and training in a carefully developed participatory framework to help communities identify local vulnerabilities, needs and priorities and to develop lasting solutions. FIQ begins by forming partnerships with local NGOs and together conduct initial meetings, interviews and focus groups. Then we proceed with seminars to bring stakeholders together and introduce the idea of working through a council. Once the councils are active and focused on particular problems, FIQ supports them with trainings media presentations to raise awareness in the community and with micro grants to facilitate solutions. This participatory methodology involves more than just community leaders; FIQ strives to include local government, business and other leaders and, where locally appropriate, the security providing institutions in its activities from the earliest stages to ensure a sustain-

able future and affect the formulation and implementation of policies. In many towns and villages around Kosovo there are councils composed of active citizens and representatives from government, the police, and businesses, working together to provide effective local control of the security situation in their communities. These councils remain active and engaged in problem solving and advocacy, even after FIQ's intervention has ended. That is the measure of the successful grassroots organizing that we strive to achieve.

2007 Highlights

OBILIC FIQ worked in the Palaj/Crkvena Vodica village with Albanian and Serb communities to form and train a council to identify and solve local safety and security problems in locally appropriate ways. Citizens and local government, police and other actors worked together on the council to bring street lighting to their community after this was identified as an issue that would contribute to a better feeling of safety for both communities. The volunteer labor of Serbs and Albanians working together to erect the lights was only the most visible sign of an active citizenry.

FERIZAJ/UROSEVAC Ferizaj city's schools faced many challenges from a common source; the lack of safety within and outside schools, lack of community engagement and lack of institutional support to solve these insecurity related problems. With the engagement and cooperation of the community, this project raised awareness regarding the problems and, with training from FIQ, the resulting council worked together to erect new fences around schools to keep out gangs. These fences were voluntarily constructed and built by the students of the technical high school. After lots of efforts and commitments by the school council, the number of safety and security problems has decreased because of better cooperation and increased trust between students and police and also coopera-

tion between students, parents, local officials, school principals and the directorate for education. In order to continue the functioning and sustainability of the project FIQ supported the student council financially to establish an office on school premises.

GJILAN/GNJILANE The citizens of Gjilan/Gnjilane were troubled by gang violence in and around their schools. With support from FIQ the students and administrators implemented a uniform policy for students to make intruders easier to spot, and appealed to the Kosovo Police Service to patrol the schools regularly. Now FIQ is

ANNUAL REPORT 2007

Forum for Civic Initiatives

supplying student councils with computers and printers so they can extend and continue the important and locally appropriate work they've done in the community.

The case of Obilic

Obilic municipality lies nearby Kosovo's capitol and is notable for its ethnic diversity. At the end of the war in 1999 Obilic suffered from a string of criminal, and sometimes violent, incidents. Apart of the threat that inter-communal violence posed by itself, the resulting distrust made cooperation difficult and led to other kinds of insecurity. FIQ worked in partnership with the Committee for Protection of Human and Minority Rights, a local NGO, and

Radio Europa, to raise awareness about community safety by airing radio commercials and holding seminars. FIQ brought together various officers of the local government together with the Kosovo Police Service and, most importantly, members of the Albanian and Serbian communities. The first meeting drew a small number of community members— eight Kosovar Albanians and only three Kosovar Serbs. Ultimately volunteers from both communities coalesced around the need to repair the decayed public lighting in the village of Palaj/Crkvena Vodica, and, with advocacy, training and financial support from FIQ, worked side by side to accomplish their goal. The well-lit streets make the village safer, and so does the increase in trust and mutual respect between neighbors.

ANNUAL REPORT 2007

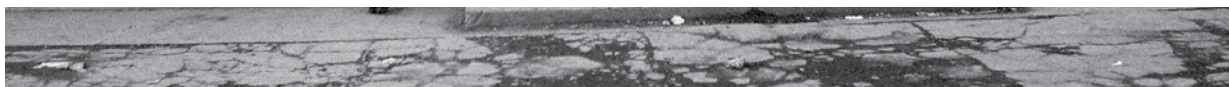
Forum for Civic Initiatives

Capacity building for NGOs through networking

Kosovo cannot function as a divided society. Too often action is taken without consultation or support from different sectors of today's Kosovo. FIQ strives to bridge gaps, whether the gap is between the Kosovo Institutions and UNMIK, between citizen and government, between student and teacher, or between different ethnic communities. In our work in the communities we invite the active participation of representatives of the municipal and central governments, international NGO's and donors on all activities. And FIQ works with them to integrate active and concerned citizens into the decision making processes of those governments so that policies can have a firm foundation in community concerns. Civil society should continue taking real oversight over the security situation in the cities, towns and villages of Kosovo. And we want to see the government of Kosovo,

the citizens of Kosovo and the international community taking each other's needs and attitudes into account when they take action. FIQ works for these goals by a constant process of surveys, interviews, focus groups, and assemblies with participants from all levels of government and all sectors of society. Our partners in this work are a far-reaching, effective and growing coalition of civil society groups from across all Kosovo's regions working together in locally appropriate and effective ways. We don't limit our contacts to bilateral meetings; we bring various actors together to share opinions and problems. And our partners share our research findings across all groups and regions, so that the people and

institutions of Kosovo can have the best chance of acting in ways that will prevent—not provoke—conflict.

2007 Highlights **Oversight of the Security Sector**

In 2007 FIQ and its network of partners embarked on an open and constructive dialogue aimed at improving a cooperative working relationship in the field of security oversight, thus ensuring the highest levels of transparency and accountability. The year-long program is facilitating the communication and cooperation needed for civil-society participation in oversight of the security sector. FIQ works at the central level to coordinate this project with those responsible for parliamentary oversight of the security sector and with those international bodies involved in the planning and oversight of the security sector in Kosovo. FIQ works closely with its partner NGOs active in the major Municipalities of Kosovo as vital members of the network implementing this program. They are doing research aimed at identify the needs and concerns of communities regarding the security sector, the perceptions and understanding of the security sector among civil society organizations, and the perceptions and understanding of civil society organizations among institutions responsible for the oversight of the security sector.

Conflict sensitivity

2007 was a time of great uncertainty about Kosovo's final status. FIQ was concerned that the complex patchwork of Kosovo's communities, ethnic groups, Kosovo institutions and international institutions could find themselves surprised by drivers of conflict that they themselves could have contributed to. To uncover those pitfalls FIQ and its partner Saferworld conducted research with Kosovar and international institutions and trained trusted local organizations to fan out across Kosovo and interview individuals from all the groups and institutions who must work in, or live with, Kosovo's security sector. Then FIQ and Saferworld shared the results around the country and organized a series of debates to advocate for people-focused and locally appropriate security policies.

Partners

Syri i Vizionit, Peja
 Community-Building Mitrovica, Mitrovica
 Kosovo Center for International Cooperation and Youth Network of Gjilan
 Center for Civil Society Development, Mitrovica
 Communication for Social Development, Gracanica
 Community Business Development Center, Gjakova
 Peace and Human Rights Council, Prizren
 Balkan Investigative Reporting Network, Pristina
 Initiative for Progress, Ferizaj
 The Committee for Protection of Human Rights and Minorities, Obiliq
 Local authorities of Obiliq
 Local authorities of Vitia
 Local authorities of Gjilan
 Education Department of Ferizaj
 Education Department of Gjilan

Association of Kosovo Municipalities
 Saferworld
 The East-West Management Institute
 Student Council, Ferizaj
 Student Council, Gjilan
 Community Improvement Council, Gërmovë Viti
 Community Improvement Council, Palaj/
 Crkvena Vodica, Obiliq

Donors

Saferworld
 The Rockefeller Brothers Fund
 The British Government
 The German Government
 United States Agency for International Development
 International Research and Exchanges Board
 The Advocacy Training and Resource Center

Audited Financial Statement 2007

Income: € 96,760
 Program Expenses: 128,845

2006

Income: € 113,547
 Program Expenses: 51,983

How You Can Help

Individual contributions are an integral part of what makes FIQ effective.

If you are interested in making a donation of money or effort to the causes that we work to advance, please contact FIQ at info@fiq-fci.org or call us at +381 (0)38 248 677

ANNUAL REPORT 2007

Forum for Civic Initiatives

14

Staff List

Ardiana Basha
Administrative
Assistant

Nazim Haliti
Project Officer

Labinot Salihu
Project Manager
Safety In Schools project

David Labrador
Grants Coordinator

Adelina Sylaj
Project Manager
Safeplace project

Seife Govori
Financial Officer

Albina Balidemaj
Research Manager

Ferdinand Nikolla
Executive Director

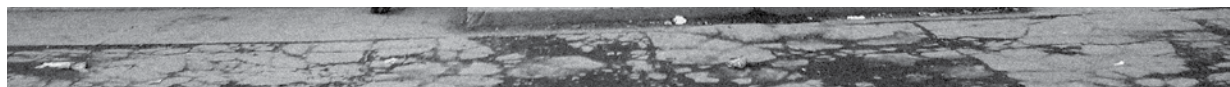
15

RAPORTI VJETOR 2007

Forumi për Iniciativa Ovtetare

Përmbajtja

Për FIQ-in	16
Letër nga Drejtori Ekzekutiv.....	17
Reforma e sektorit të sigurisë nëpërmes këshillimit publik....	19
Zhvillimi nga rrënja	22
Ndërtimi i kapaciteteve për OJQ-të nëpërmes rrjetit.....	25
Partnerët.....	27
Donatorët	27
Pasqyra Financiare e Auditimit.....	27
Lista e Stafit	28

Për FIQ-in

Forumi për Iniciativa Qytetare (FIQ) është themeluar në maj të vitit 2000 nga një grup i të rinjve nga Ferizaj. FIQ ka implementuar projekte të ndryshme të përqëndruara në qytetarë, me përkrahjen e organizatave ndërkombëtare në Kosovë me qëllim të rritjes së pjesëmarrjes së qytetarëve në proceset vendimmarrëse. Viteve të fundit, FIQ është përqëndruar në çështjet e sigurisë duke nxitur komunikimin efektiv në mes qytetarëve dhe institucioneve për adresimin e problemeve të mëdha të sigurisë dhe rritjen e sigurisë për të gjithë qytetarët e Kosovës. FIQ gjithashtu punon edhe për rritjen e transparencës dhe efikasitetit të institucioneve kosovare dhe ndërkombëtare nëpërmes hulumtimeve dhe avokimit. FIQ ka krijuar marrëdhënie të mira me institucione të ndryshme kosovare dhe ndërkombëtare dhe me një spektër të gjerë të OJQ-ve lokale të cilat janë aktive në sektorin e sigurisë. FIQ me kënaqësi punon me komunitete dhe qytetarë aktiv nga të gjitha grupet etnike të Kosovës në mënyrë të përshtatshme, gjithpërfshirëse dhe të ndjeshme ndaj konfliktit.

Letër nga Drejtori Ekzekutiv

Të nderuar miq dhe kolegë,

Kam nderin që shkurtimisht t'ju prezentoj një përmbledhje të sukseseve, arritjeve dhe sfidave të Forumit për Iniciativa Qytetare për vitin 2007.

Viti 2007 ishte një vit ku FIQ arriti zhvillimin të cilin e kishte si synim dhe për të cilin ishte përgatitur për shumë vite, duke zgjeruar kështu kufijtë e vet gjeografik në implementimin e projekteve, zhvillimin e rrjetit të OJQ-ve i cili rritë qasjen e vet dhe sjellë së bashku shoqërinë civile rreth çështjeve të sundimit të ligjit. Në mënyrë që të menagjohet i gjithë ky zhvillim, ne patëm edhe rritje të kapacitetit tonë të brendshëm. Kështu, në vitin 2006 stafi ynë numronte tre njerëz, ndërsa tani jemi nëntë.

Viti 2007 ishte një vit i rritjes së bashkëpunimit intensiv me institucionet kosovare dhe ne gjithmonë mbetëm afër qytetarëve dhe organizatave të shoqërisë civile, të cilët janë arsyeja dhe qëllimi i ekzistencës sonë. Viti 2007 do të shënohet në histori si viti i bisedimeve mbi statusin përfundimtar të Kosovës, gjë që ka ndikuar edhe në punën tonë. Shpeshherë, është dashur të përshpejtojmë projektet tona, sidomos datat e publikimi-

meve të raporteve të ndryshme hulumtuese në lidhje me situatën e sigurisë dhe perceptimet e qytetarëve mbi nxitësit e mundshëm të konfliktit në Kosovë, nëpërmes të cilave edhe u kemi ofruar rekomandime organizatave vendore dhe ndërkombëtare në Koso-

vë. Qëllimet kyçe të këtyre hulumtimeve dhe analizave ishin thirrjet për më shumë komunikim me qytetarë, më shumë ndarje të informacioneve mbi zhvillimin e vendit, dhe më shumë përfshirje të qytetarëve në procesin historik të përcaktimit të së ardhmes së shtetit të tyre.

FIQ përmbush misionin e vet nëpërmjet hulumtimeve, avokimit dhe trajnimeve. Kjo është arritur përmes komunikimit dhe bashkëpunimit të vazhdueshëm me institucionet, organizatat e shoqërisë civile dhe angazhimin e drejtpërdrejtë me qytetarë të Kosovës të përkatësive të ndryshme etnike dhe kulturore.

Duke pasur të gjithë këta komponentë si pjesë të punës sonë, ne besojmë se FIQ është duke kontribuar drejt mbushjes së zbrastësirës në mes të institucioneve dhe qytetarëve të Kosovës.

FIQ do të vazhdoj me mbikqyrjen e sektorit të sigurisë dhe sundimit të ligjit, për t'u siguruar që institucionet

RAPORTI VJETOR 2007

Forumi për Iniciativa Qytetare

vendore dhe ndërkombëtare janë të përgjegjshme ndaj qytetarëve të Kosovës dhe se Kosova do të bëhet më e sigurt dhe më atraktive për investime vendore dhe të huaja.

FIQ angazhohet në inicimin dhe përkrahjen e të gjitha përpjekjeve të cilat kontribuojnë në forcimin e sundimit të ligjit dhe përmirësimin e sigurisë dhe prosperitetit për të gjithë qytetarët. Viti 2008 do të jetë vit i vazhdimit të bashkëpunimit me OJQ-të partnere, sidomos në forcimin e rolit të tyre në mbikqyrjen e sundimit të ligjit dhe sektorit të sigurisë. Në vitin 2008, FIQ gjithashtu planifikon të zhvilloj kapacitetin e vet për dhënien e granteve në mënyrë që të rris edhe më shumë ndikimin e punës së vlefshme të shoqërisë civile në fushën e sigurisë dhe sundimit të ligjit në Kosovë.

Dëshiroj të përfundoj këtë letër duke falënderuar për bashkëpunim dhe përkrahje: Shërbimin Policor të Kosovës, Ministrinë e Punëve të Brendshme, OJQ-të partnere, Saferworld, dhe autoritetet komunale.

Gjithashtu, dëshiroj të falënderoj në veçanti donatorët tonë, sidomos Qeverinë Gjermane dhe Britanike për kontributin e jashtëzakonshëm në punën e FIQ-it. Ajo

çfarë ne vlerësojmë më shumë në lidhje me donatorët me të cilët punojmë, është mundësia që na ofrojnë për të qenë të pavarur në identifikimin e nevojave dhe mënyrën se si ne sigurohemi që këto nevoja dhe çështje do të adresohen.

Ftojme edhe donatorët tjerë që të japin hapësirën dhe shpirtin e njëjtë të bashkëpunimit me shoqërinë civile të Kosovës..

Sinqerisht,

Ferdinand Nikolla
Drejtor Ekzekutiv

Reforma e sektorit të sigurisë nëpërmes këshillimit publik

Vetëm me angazhimin e një shoqërie civile aktive me qeverinë mund të krijohet një rajon i drejtë, paqësor, i suksesshëm dhe i zhvilluar. Për këtë qëllim, FIQ punon shumë për të qenë partner aktiv i këtyre institucioneve që kanë ndikim në shoqërinë kosovare. FIQ përpaket të përfshijë përfaqësuesit e qeverive lokale dhe asaj vendore në të gjitha aktivitetet tona të rëndësishme. Ne, gjithashtu këshillohemi me partnerët tanë në qeveri, OJQ-të kosovare dhe ndërkombëtare, si dhe me institucionet ndërkombëtare për realizimin e hulumtimeve tona, fokus grupeve dhe aktiviteteve tjera. Në fund, në përpikemi të transmetojmë sa më shumë çfarë kemi mësuar tek audienca e gjerë institucionale. Avokimi ynë përfshinë publikimin e gjetjeve, takimet jozyrtare me zyrtarë të qeverisë dhe organeve tjera, si dhe organizimin e debateve dhe simpoziumeve për të diskutuar gjetjet tona. Shpresojmë se duke sjellë perspektiva nga shoqëria kosovare dhe grupet e shoqërisë civile, në nivelet

më të larta të autoriteteve, ne do të krijojmë një lidhje e cila do t'i bëjë dy grupet më të përgjegjshme, më efektive, me të përqëndruara në njerëz dhe më të ndjeshme ndaj konflikteve të mundshme ose mundësive të vendosjes së paqes ashtu siç edhe është gjetur nga hulumtimet tona. FIQ nuk punon vetëm për të sjellë gjetjet nga hulumtimet tona tek vëmendja e institucioneve, por

ne gjithashtu mundohemi të sjellim edhe vepruesit e tjerë të shoqërisë civile në kontakt të drejtëpërdrejt me institucionet gjegjëse. Në këtë mënyrë, shpresojmë të sigurojmë që qeveria dhe qytetarët do të ndërmarrin veprime të ndjeshme ndaj konfliktit dhe të përshtatshme për vendin e tyre për të krijuar një Kosovë të suksesshme dhe të sigurt për të gjithë qytetarët.

Më të rëndësishmet e vitit 2007

Perceptimet ndaj konfliktit, qasja në drejtësi, dhe mundësitë për paqe

FIQ ka publikuar një analizë gjithëpërfshirëse të konfliktit lidhur me situatën në Kosovë. Raporti i hulumtimit, i bazuar në intervistat, fokus grupet dhe diskutimet publike përgjatë vendit dhe me punonjës të sektorit të drejtësisë, tregon mënyrën se si çështjet politike, shoqërore, ekonomike, kulturore dhe të sigurisë ndërveprojnë me nxitësit më të zakonshëm të njohur të konfliktit në raport me situatën e sigurisë me të cilën Kosova ballafaqohet. FIQ në mënyrë aktive i njofton institucionet kosovare dhe ndërkombëtare mbi gjetjet nga hulumtimet e tyre dhe bënë rekomandime të qarta dhe të zbatueshme për politikëbërësit me shpresën se ky avokim do të ndihmojë në arritjen e progresit të ndjeshmërisë ndaj konfliktit. Ky raport është publikuar në dhjetor të vitit 2007.

Perceptimet e sigurisë

FIQ ka publikuar një raport i cili hulumton perceptimet e sigurisë, sigurisë në komunitet dhe përhapjes së armëve të vogla në Kosovë bazuar në shënimet e mbledhura në një hulumtim në tërë Kosovën, si dhe në një seri disa intervistash dhe diskutimesh të fokus grupeve. Hulumtimi është pjesë hulumtimeve periodike dhe përcjellë ndryshimin e perceptimeve ndaj këtyre çështjeve në Kosovë. Ky informacion i nivelit të parë shërben si kontribut i vlefshëm për veprues të ndryshëm në tërë Kosovën, dhe shpresojmë se do të udhëzoj politikëbërësit në marrjen e vendimeve të përshtatshme për vendin dhe vendime të përqëndruara në qytetarë. Ky raport është publikuar në shkurt të vitit 2007, ndërsa hulumtimet tjera janë kryer në vitin 2007 për raportin tjetër periodik, të publikuar në shkurt të vitit 2008.

Siguria në shkolla

FIQ ka publikuar një analizë që përmbledhë çështjet aktuale të sigurisë në shkollat e mesme të Prishtinës dhe ofron disa rekomandime për adresimin e këtyre çështjeve bazuar në punën dhe hulumtimet e FIQ-it në shkollat e mesme të

vendeve tjera. Këto probleme janë të ngjashme me ato në të cilat FIQ ka hasur në komunitetet përgjatë Kosovës, dhe do të shërbenin si një udhëzues për adresimin e politikave shkollore mbi sigurinë në tërë vendin. FIQ i ka sjellë këto rezultate të hulumtimeve në vëmendjen e ministrive dhe institucioneve gjegjëse dhe disa institucioneve ndërkombëtare për të njoftuar më mirë qasjet e tyre në sigurinë e shkollave dhe për të kontrolluar më mirë kërcënimet që armët paraqesin për paqen në Kosovë. Ky raport është publikuar në korrik të vitit 2007.

Hulumtimi gjithpërfshirës i analizës së konfliktit

Ky raport është kulminacioni i hulumtimit, këshillimit dhe propozimeve nga organizatat e shoqërisë civile përgjatë Kosovës. Mendimet dhe përvojat e të gjitha etnive të Kosovës janë të përfshira në të. FIQ, Safe-
rworld dhe partnerët tonë kanë

hulumtuar dhe regjistruar qëndrimet dhe perceptimet në pesë kategori: statusin e ardhshëm të Kosovës; sigurinë dhe drejtësinë; politikën dhe qeverisjen; shoqërinë dhe kulturën; dhe ekonominë dhe jetesën. Nga kjo doli një pamje

komplekse në të cilën shumë faktorë kombinohen për të zvogëluar nxitësit e konfliktit dhe mundësitë për paqe; disa prej tyre vendor, dhe disa lokal. Në mesin e gjetjeve kyçe ishin shumë mënyra me të cilat pasiguria mbi statusin përfundimtar të Kosovës përshkonte tërë hapësirën e sigurisë dhe drejtësisë në Kosovë dhe ndarjen e paqartë të kompetencave në mes UNMIK-ut dhe IPVQ-ve si dhe mungesën e përgjegjshmërisë. Që të dyja këto çojnë drejt mundësive për korruptim, struktura paralele dhe respekt të pabarabartë për institucionet. FIQ mundohet të sjellë këto gjetje të hulumtimeve dhe rekomandimet e politikave në vëmendjen e të gjitha palëve të interesuara. Në mesin e atyre që morën pjesë në publikimin e raportit ishin edhe përfaqësues nga Shërbimi Policor i Kosovës, CIVPOL, USAID, OSBE, UNDP dhe Zyra Ndërlidhëse e Britanisë. Që atëherë FIQ është takuar me autoritetet kosovare si: Zyrën Ndërlidhëse Gjermane, KFOR-in, KE-në, gjykatësit dhe prokurorët dhe të tjerët, për të diskutuar raportin si dhe ka mbajtur debate mbi gjetjet në komuna të ndryshme përgjatë Kosovës. Shpresojmë që ky debat do të zgjerohet dhe shtrihet në mënyrë që e gjithë Kosova të mund të angazhohet në krijimin e një shoqërie të shëndoshë dhe të drejtë.

Zhvillimi nga rrënja

Të gjithë kosovarët jetojnë me pasojat e konfliktit, varfërisë dhe llojeve tjera të pasigurisë, por vetëm ata qytetarë që ndërmarrin veprime mund të tejkalojnë këto probleme. FIQ punon me të gjithë qytetarët dhe komunitetet e vendeve, etnive dhe feve të ndryshme në Kosovë për të bërë bashkë vepruesit lokal. FIQ përdorë hulumtime dhe trajnime në një kornizë gjithpërfshirëse të zhvilluar me kujdes për të ndihmuar komunitetet që të identifikojnë mangësitë, nevojat dhe prioritetet lokale dhe për të zhvilluar zgjidhje afatgjate. FIQ fillon duke krijuar partneritet me OJQ lokale dhe së bashku mbajnë takime, intervista dhe fokus grupe. Pastaj, ne vazhdojmë me seminare për të bashkuar vepruesit dhe për të paraqitur idenë e punës nëpërmes një këshilli. Në momentin që këshillat janë aktiv dhe të përqëndruar në probleme të caktuara, FIQ i përkrah ata me trajnime mbi prezantimet në media për rritjen e informimit në komunitet si dhe i mbështet ata me grante të vogla për gjetjen e zgjidhjeve adekuate. Kjo metodologji pjesëmarrëse përfshinë më shumë se vetëm udhëheqësit e komuniteteve; FIQ mundohet të përfshij qeverinë, bizneset dhe udhëheqësit tjerë lokal, dhe ku është e

mundur, edhe institucionet që garantojnë sigurinë në këto aktivitete në fazat më të hershme në mënyrë që të sigurohet një e ardhme e qëndrueshme dhe për të ndikuar në krijimin dhe zbatimin e politikave. Në shumë qyteza dhe fshatra në tërë Kosovën ekzistojnë këshilla të përbëra nga qytetarë dhe përfaqësues aktiv të qeverisë dhe policisë për të punuar së bashku në ofrimin e një kontrolli efektiv lokal të situatës së sigurisë në komunitetet e tyre. Këta këshilla mbesin aktive dhe të angazhuara në zgjidhjen e problemeve dhe në avokim, edhe pasi që intervenimi i FIQ-it të ketë përfunduar. Ky është niveli i organizimit të suksesshëm nga rrënja të cilin ne mundohemi të arrijmë.

Më të rëndësishmet e vitit 2007

OBILIQ FIQ ka punuar në fshatin Palaj me komunitetet shqiptare dhe serbe për të krijuar dhe trajnuar një këshill për identifikimin dhe zgjidhjen e çështjeve dhe problemeve lokale të sigurisë në mënyra të përshtatshme për vendin. Qytetarët dhe qeveria lokale, policia dhe vepruesit tjerë punuan së bashku në këtë këshill për të sjellë ndriçimin rrugor në komunitetin e tyre, pasi që kjo ishte identifikuar si një çështje e cila mund të kontribuonte në ndjenjën e sigurisë për dy komunitetet. Puna vullnetare e serbëve dhe shqiptarëve të cilët punuan së bashku për të krijuar ndriçimin ishte shenja më e dukshme e aktivizmit qytetar.

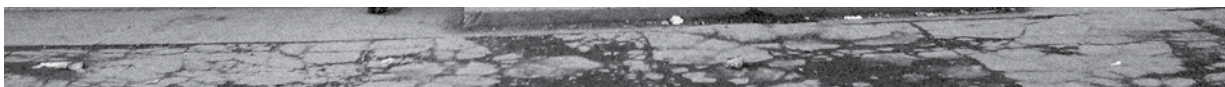

FERIZAJ Shkollat e qytetit të Ferizajt janë ballafaquar me shumë sfida nga një burim i njëjtë; mungesa e sigurisë brenda dhe jashtë shkollave, mungesa e angazhimit të komunitetit dhe mungesa e përkrahjes institucionale për zgjidhjen e këtyre problemeve të lidhura me sigurinë. Me angazhimin dhe bashkëpunimin e komunitetit, ky projekt ngriti vetëdijësimin në lidhje me problemet, dhe me ndihmën e trajnimeve nga FIQ, këshilli punoi së bashku për ngritjen e rrethojave të reja rreth shkollës për të mbajtur grupet huligane jashtë. Këto rrethoja janë ndërtuar vullnetarisht nga nxënësit e shkollës së mesme teknike. Pas shumë përpjekjeve dhe angazhimeve nga këshilli shkollor, numri i problemeve të lidhura me sigurinë është ulur falë bashkëpunimit më të mirë dhe rritjes së besimit në mes nxënësve dhe policisë, si dhe

me bashkëpunimin e nxënësve, prindërve, zyrtarëve lokal, drejtorëve të shkollave dhe Drejtorisë për Arsim. Në mënyrë që të vazhdohet funksionalizimi dhe qëndrueshmëria e projektit, FIQ përkrahi financiarisht Këshillin e Nxënësve të Ferizajt për të krijuar një zyrë në lokalet e shkollës.

GJILAN Qytetarët e Gjilanit ishin të shqetësuar nga dhuna e grupeve kriminale në shkollë dhe rreth shkollës. Me përkrahjen e FIQ-it, nxënësit dhe drejtuesit e shkollave insistuan në forcimin e politikës së mbajtjes së uniformave për nxënësit në mënyrë që ata që hyjnë

pa të drejtë në shkollë apo në oborrin e shkollës të vëreheshin më lehtë, si dhe kërkuan nga Shërbimi Policor i Kosovës që të patrollojnë rregullisht nëpër shkolla. Edhe në Gjilan FIQ ka furnizuar me pajisje zyren e Këshillit të Nxënësve të Gjilanit në mënyrë që ata të vazhdojnë dhe të zgjerojnë punën e tyre të rëndësishme që kanë bërë në komunitetin e tyre shkollor

Rasti i Obiliqit

Komuna e Obiliqit shtrihet afër kryeqytetit të Kosovës dhe është e njohur për shumëllojshmërinë etnike. Me përfundimin e luftës në vitin 1999 Obiliqi vuajti nga disa incidente kriminale dhe nganjëherë edhe të dhunshme.

Përveç kërcënimit që paraqiste dhuna, mosbesimi e bëri të vështirë bashkëpunimin dhe rezultoi me lloje të tjera të pasigurisë. FIQ punoi në bashkëpunim me OJQ lokale Këshilli për të Drejtat e Njeriut dhe Minoritetet, dhe Radio Evropa, për të ngritur vetëdijësimin mbi sigurinë në komunitet nëpërmes reklamave në radio dhe mbajtjes së seminareve. FIQ bashkoi disa zyrtarë të qeverisë me Shërbimin Policor të Kosovës, dhe më e rëndësishmja, edhe anëtarët e komuniteteve shqiptare dhe serbe. Takimi i parë tërhoqi një numër të vogël të anëtarëve të komunitetit – tetë shqiptarë të Kosovës dhe vetëm tre serbë të Kosovës. Përfundimisht, vullnetarë nga dy komunitetet u bashkuan rreth nevojës për të përtërirë ndriçimin e prishur publik në fshatin Palaj, dhe me avokim, trajnim dhe përkrahje nga FIQ-i punuan krah për krah për të arritur qëllimin e tyre. Rugët e ndriçuara mirë e bëjnë fshatin më të sigurt, si dhe rrisin besimin dhe respektin e dyanshëm në mes fqinjëve.

Ndërtimi i kapaciteteve për OJQ-të nëpërmes rrjetit

Kosova nuk mund të funksionoj si shoqëri e ndarë. Shpesh veprimet merren pa këshillim ose përkrahje nga sektorët e ndryshëm të Kosovës së sotme. FIQ përpjet të plotësoj zbrazëtitë, qofshin këto në mes institucioneve të Kosovës dhe UNMIK-ut, në mes qytetarëve dhe qeverisë, në mes studentëve dhe mësime dhënëseve, ose në mes komuniteteve me etni të ndryshme. Në punën tonë me komunitete ne ftojmë për pjesëmarrje aktive në të gjitha aktivitetet tona përfaqësuesit e qeverive komunale dhe qendrore, OJQ-të dhe donatorët ndërkombëtar. Kështu, FIQ punon me ta për të integruar qytetarët aktiv dhe të shqetësuar në proceset vendimmarrëse të qeverive, në mënyrë që politikat të kenë bazë të fortë në shqetësimet e komunitetit. Shoqëria civile duhet të vazhdoj me mbikëqyrjen reale të situatës së sigurisë në qytete, qyteza dhe fshatra të Kosovës dhe ne dëshiro-

jmë të shohim qeverinë e Kosovës, qytetarët e Kosovës dhe komunitetin ndërkombëtar duke marrë parasysh nevojat dhe qëndrimet e tjerëve kur ndërmarrin ndonjë veprim. FIQ punon për arritjen e këtyre qëllimeve me hulumtime, intervista, fokus grupe dhe takime të rregullta me pjesëmarrës nga të gjitha nivelet e qeverisë dhe të gjithë sektorët e shoqërisë. Partnerët tonë në këtë punë janë një koalicion në rritje i grupeve të shoqërisë civile nga tërë rajonet e Kosovës, efektiv dhe me qasje të gjerë, të cilët punojnë së bashku në mënyra sa më të përshtatshme lokale dhe efektive. Ne nuk kufizojmë kontaktet tona vetëm me takime të dyanshme; ne gjithashtu bëjmë bashkë veprues të ndryshëm për

të ndarë mendimet dhe problemet e tyre. Partnerët tonë gjithashtu ndajnë gjetjet e hulumtimeve tona me të gjitha grupet dhe rajonet, në mënyrë që njerëzit dhe institucionet e Kosovës të kenë mundësinë më të mirë për veprim në mënyra që do të parandalonin e jo nxitnin konfliktin.

Më të rëndësishmet e vitit 2007 Mbikëqyrja e Sektorit të Sigurisë

Në vitin 2007 FIQ dhe rrjeti i partnerëve të tyre nisën një dialog të hapur dhe konstruktiv me qëllim të përmirësimit të marrëdhënies së bashkëpunimit në fushën e mbikëqyrjes së sigurisë, duke siguruar kështu nivelet më të larta të transparencës dhe përgjegjshmërisë. Programi njëvjeçar është duke ndihmuar komunikimin dhe bashkëpunimin e nevojitur për pjesëmarrjen e shoqërisë civile në mbikëqyrjen e sektorit të sigurisë. FIQ punon në nivelin qendror për koordinimin e këtij projekti me ata të cilët janë përgjegjës për mbikëqyrjen parlamentare të sektorit të sigurisë dhe me organet ndërkombëtare të përfshira në planifikimin dhe mbikëqyrjen e sektorit të sigurisë në Kosovë. FIQ punon afër me OJQ-të partnere aktive në shumicën e komunave të Kosovës të cilat janë anëtare të rëndësishme të rrjetit, i cili implementon këtë program. Ata kryejnë hulumtime me qëllim të identifikimit të nevojave dhe shqetësimeve të komuniteteve në lidhje me sektorin e sigurisë, perceptimet

dhe kuptimin e sektorit të sigurisë në mesin e organizatave të shoqërisë civile, dhe perceptimet dhe kuptimin e organizatave të shoqërisë civile në mesin e institucioneve përgjegjëse për mbikëqyrjen e sektorit të sigurisë.

Ndjeshmëria ndaj konfliktit

Viti 2007 ishte viti i pasigurisë së madhe ndaj statusit përfundimtar të Kosovës. FIQ ishte i shqetësuar se larmia e komuniteteve, grupeve etnike, institucioneve të Kosovës dhe atyre ndërkombëtare mund të befasohet nga nxitësit e konfliktit në të cilët ata mund të kenë kontribuar. Për të zbuluar këto “gracka” FIQ dhe partneri i tyre Saferworld kryen një hulumtim me institucionet kosovare dhe ndërkombëtare dhe trajnuan organizatat lokale për t’u shpërndarë në tërë Kosovën dhe për të intervistuar individë nga të gjitha grupet dhe institucionet të cilat duhet të punojnë ose të jetojnë me sektorin e sigurisë në Kosovë. Pas kësaj, FIQ dhe Saferworld shpërndanë rezultatet në tërë vendin dhe organizuan një seri të debateve për të avokuar për politika të sigurisë që janë të përqëndruara në njerëz dhe të përshtatshme për vendin.

Partnerët

Syri i Vizionit, Pejë
 Ndërtimi i Komunitetit Mitrovica, Mitrovicë
 Qendra Kosovare për Bashkëpunim Ndërkombëtar dhe Rrjeti Rinor i Gjilanit
 Qendra për Zhvillimin e Shoqërisë Civile, Mitrovicë
 Komunikimi për Zhvillim Shoqëror, Graçanicë
 Qendra për Zhvillimin e Biznesit të Komunitetit, Gjakovë
 Këshilli për Paqe dhe të Drejtat e Njeriut, Prizren
 Rrjeti Ballkanik i Raportimit Hulumtues, Prishtinë
 Iniciativa për Progres, Ferizaj
 Këshilli për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Minoriteteve, Obiliq
 Autoritetet lokale të Obiliqit
 Autoritetet lokale të Vitisë
 Autoritetet lokale të Gjilanit
 Drejtoria e Arsimit në Ferizaj
 Drejtoria e Arsimit në Gjilan
 Asociacioni i Komunave të Kosovës

Saferworld
 Instituti i Menaxhimit Lindje-Perëndim
 Këshilli i Nxënësve të Ferizajt
 Këshilli i Nxënësve të Gjilanit
 Këshilli për Përmirësimin e Komunitetit, Gërmovë, Viti
 Këshilli për Përmirësimin e Komunitetit, Palaj, Obiliq

Donatorët

Saferworld
 Fondi i Vëllezërve Rockefeller
 Qeveria Britanike
 Qeveria Gjermane
 Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar-USAID
 Bordi për Hulumtime dhe Këmbime Ndërkombëtare
 Qendra e Trajnimeve dhe Burimeve për Avokim

Pasqyra Financiare e Auditimit 2007

Të hyrat: € 96,760
 Shpenzimet e programit: 128,845

2006

Të hyrat: € 113,547
 Shpenzimet e programit: 51,983

Si mund të ndihmoni

Kontributet individuale janë pjesë integruese e asaj çfarë FIQ-in e bënë efikas. Nëse jeni të interesuar të ofroni një donacion me të holla ose punë për qëllimet për të cilat ne punojmë, ju lutemi kontaktoni FIQ-in në: info@fiq-fci.org ose na thirrni në +381 (0) 38 248 677

Lista e Stafit

Ardiana Basha

Asistente administrative

Nazim Haliti

Zyrtar i projektit

Labinot Salihu

Menaxher i projektit
Projekti: Siguria në shkollë

David Labrador

Kordinator i granteve

Adelina Sylaj

Menaxhere e projektit
Projekti: Vend i Sigurt

Sefer Govori

Zyrtar financiar

Albina Balidemaj

Menaxhere e hulumtimit

Ferdinand Nikolla

Drejtor ekzekutiv

Sadržaj

O FIQ-u.....	30
Pismo odlazni Direktor.....	31
Reforma sektora bezbednosti posredstvom javnih konsultacija	33
Razvoj ljudi po zajednicama	36
Usavršavanje sposobnosti NVO-a putem umrežavanja.....	38
Partneri	41
Donatori.....	41
Revizija Finansijskih Izjava.....	41
Lista osoblja	42

O FIQ-u

Forum građanskih inicijativa (FIQ) osnovan je maja 2000. godine od strane grupe mladih ljudi iz Uroševca. FIQ je primenio niz različitih projekata usredsređenih na ljude uz podršku međunarodnih organizacija koje rade na Kosovu, sa ciljem uvećavanja učešća građana u procesima odlučivanja. Predhodnih godina, FIQ je bio usredsređen na pitanja bezbednosti i sigurnosti negovanjem efektivne komunikacije između građana i institucija kako bi se odgovorilo na glavne probleme u oblasti bezbednosti a sve to sa ciljem uvećavanja bezbednosti i sigurnosti svih građana Kosova. FIQ takođe radi na uvećavanju transparentnosti i efektivnosti kosovskih i međunarodnih institucija posredstvom istraživanja i zastupanja. FIQ je izgradio snažan odnos sa različitim kosovskim i međunarodnim institucijama i sa širokim spektrom lokalnih NVO-a aktivnih u sektoru bezbednosti. FIQ je ponosan što radi sa zajednicama i aktivnim građanima iz svih kosovskih etničkih grupa na lokalno odgovarajući, učesnički i na konflikt osetljiv način.

Pismo od Izvršni Direktor

Poštovani prijatelji i kolege,

Imam čast da kratko istaknem uspehe, dostignuća i izazove Foruma građanskih inicijativa za 2007. godinu.

2007. je bila godina kada je FIQ postigao razvitak koji je imao za cilj i koji je pripremao dugi niz godina, proširujući svoje geografske granice na primenu projekta, razvijajući mrežu koja uvećava njegov doseg i okuplja građansko društvo oko pitanja vladavine prava i uvećavajući naše unutrašnje kapacitete u cilju upravljanja ovim rastom. 2006. godine bilo nas je troje a sada nas je devetoro.

2007. godina bila je godina povećane i intenzivne saradnje sa kosovskim institucijama i ostali smo istinski prisni kako sa građanima tako i sa organizacijama iz reda građanskog društva, koji predstavljaju naše birače i koji predstavljaju istinski razlog našeg postojanja. 2007. godina biće zabeležena u istoriji kao godina pregovora o konačnom statusu Kosova; ovo je posebno uticalo na naš rad. Veoma često, morali smo da ubrzamo ritam naših projekata, posebno datume objavljivanja različitih izveštaja o istraživanjima o bezbednosnoj situaciji i percepcijama građana o mogućim izazivačima sukoba na Kosovu, putem kojih smo pružali naše prepo-

ruke domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama na Kosovu. Ključni ciljevi našeg istraživanja i analize bili su da se pozove na veću komunikaciju sa građanima, na veću razmenu informacija o razvoju zemlje, i na veće uključivanje građana u istorijski proces definisanja

budućnosti njihove zemlje.

FIQ ispunjava svoju misiju anketama, zastupanjem i obukom. Isto se vrši posredstvom redovne komunikacije i saradnje sa institucijama, organizacijama iz reda građanskog društva i direktnim angažovanjem građana različite kosovske etničke pripadnosti i kulture.

Uz sve ove sastavne delove našeg posla, verujemo da FIQ doprinosi premošćavanju jaza između institucija i građana Kosova.

FIQ će nastaviti sa svojim nadzorom sektora bezbednosti i vladavine prava, sa ciljem da osigura da domaće i međunarodne institucije budu odgovorne kosovskim građanima i da Kosovo postane bezbedno i privlačno za domaći i inostrani razvoj.

FIQ je posvećen pokretanju i podržavanju svih nastojanja koja će doprineti ojačavanju vladavine prava i poboljšavanju bezbednosti i prosperiteta svih građana. 2008. godina biće

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2007

Forum za Građanske Inicijative

32

godina neprekidne saradnje sa partnerskim NVO-ima, posebno u negovanju njihove uloge u nadzoru vladavine prava i sektora bezbednosti. 2008. godine, FIQ takođe planira da razvije svoje kapacitete davanja subvencija u cilju daljeg uvećavanja uticaja vrednog rada kosovskih organizacija iz reda građanskog društva u oblasti bezbednosti i vladavine prava.

Želim da završim ovo pismo time što ću se zahvaliti sledećima na njihovoj saradnji i podršci; Kosovskoj policijskoj službi, Ministarstvu unutrašnjih poslova, našim partnerskim nevladinim organizacijama, organizaciji Saferworld i opštinskim vlastima.

Takođe bih hteo da iskoristim ovu priliku da se zahvalim našim donatorima, posebno vladama Nemačke i Britanije na njihovim izvanrednim doprinosima radu FIQ-a. Ono što

najviše cenimo oko donatora sa kojima radimo jeste samostalnost koju nam pružaju u načinu na koji identifikujemo potrebe i načinu na koji osiguravamo da se na ova pitanja i potrebe odgovori. Pozivamo druge donatore da pruže isti prostor i duh saradnje sa kosovskim građanskim društvom

Iskreno,

Ferdinand Nikolla
Izvršni Direktor

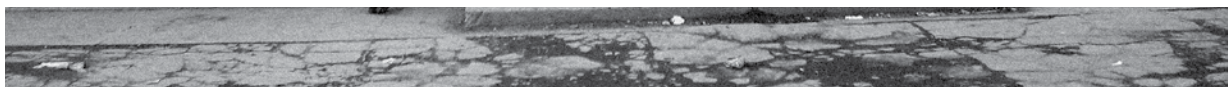

Reforma sektora bezbednosti posredstvom javnih konsultacija

Samo kada se aktivno građansko društvo uključi u rad sa uzvratnom vladom može se izgraditi istinski pravedan, napredan i razvijen region. U tom cilju, FIQ radi naporno kako bi bio aktivan partner onim institucijama koje ostvaruju uticaj na kosovsko društvo. FIQ ulaže napore kako bi uključio predstavnike lokalne i nacionalne vlade u sve naše aktivnosti po zajednicama. Takođe konsultujemo naše partnere u vladi, kosovskim i međunarodnim NVO-ima i međunarodnim institucijama prilikom osmišljavanja naših anketa, fokusnih grupa i drugih aktivnosti slušanja. Na kraju, mi ulažemo napore kako bismo preneli ono što smo naučili što je moguće široj institucionalnoj publici do koje možemo da dopremo. Naše aktivnosti zastupanja uključuju objavljivanje naših nalaza, održavanje neformalnih sastanaka sa službenicima vlade i drugih organa i organizovanje debata i simpozijuma u cilju diskusije o našim nalazima. Nadamo se da ćemo isticanjem perspektiva kosovskih građana i grupa iz reda građanskog društva, otkrivenih u našem istraživanju, do najviših nivoa vlasti, stvoriti vezu

koja će učiniti da obe grupe budu uzvratnije, efektivnije, više usredsređene na ljude i osetljivije na potencijal javljanja konflikta i na mogućnosti izgradnje mira. FIQ ne radi samo na tome da stavi na znanje nalaze naših istraživanja vlastima, već pokušavamo da dovedemo druge aktere iz reda građanskog društva u direktan kontakt sa relevantnim institucijama. Na ovaj način, nadamo se da ćemo osigurati da vlada i građani preduz-

mu radnje koje su osjetljive na konflikt i lokalno odgovarajuće za izgradnju prosperitetnog i bezbednog Kosova za sve njegove građane.

Najvažniji događaji iz 2007

Percepcije o konfliktu, pristupu pravosuđu i mogućnostima za postizanje mira

FIQ je objavio učesničku analizu konflikta o situaciji na Kosovu. Izveštaj o istraživanju, zasnovan na intervjuima, fokusnim grupama i javnim diskusijama širom zemlje i sa relevantnim radnicima u sektoru pravosuđa, ističe način na koji politička, socijalna, ekonomska, kulturna i bezbednosna pitanja ostvaruju interakciju sa opšte priznatim izazivačima sukoba u cilju stvaranja bezbednosne situacije kojoj se Kosovo suprotstavlja. FIQ aktivno obaveštava kosovske i međunarodne institucije o nalazima svojih istraživanja i daje jasne, primenjive preporuke donosiocima politike u nadi da će ovo zastupanje pomoći da se postigne napredak osjetljiv na konflikt. Ovaj izveštaj objavljen je decembra 2007

Percepcije o bezbednosti

FIQ je objavio izveštaj u kome je istražio percepcije o bezbednosti, sigurnosti zajednice i preovlađivanju malokalibarskog naoružanja na Kosovu na osnovu podataka prikupljenih u anketi domaćinstava sprovedenoj širom Kosova i u nizu intervjuu i diskusija u fokusnim grupama. Anketa predstavlja sastavni

deo tekuće serije izveštaja koji prate promenjive percepcije o ovim pitanjima na Kosovu. Ove informacije sa terena služe kao dragoceni dodatak različitim akterima u polju bezbednosti na Kosovu, i nadamo se da će predvoditi donosiocje politike prilikom pristupanja procesu donošenja odgovarajućih odluka na lokalnom nivou, usredsređenih na ljude. Ovaj izveštaj objavljen je februara 2007. a 2007. godine takođe sprovedena su istraživanja i ankete za sledeći izveštaj u seriji, koji je objavljen februara 2008.

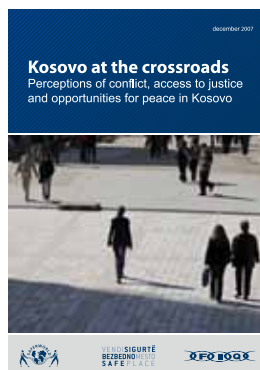

Sigurnost u školama

FIQ je objavio analizu koja ističe aktuelna pitanja sigurnosti koja utiču na srednje škole u Prištini i pruža određene preporuke, odgovora na iste na osnovu rada FIQ-a i istraživanja u srednjim školama u drugim delovima sveta. Ovi problemi imaju snažne sličnosti sa onima koje je FIQ pronašao u zajednicama

širom Kosova i poslužili bi kao vodič da se odgovori na politike bezbednosti u školama širom zemlje. FIQ je skrenuo pažnju odnosnim ministarstvima i institucijama i širokom nizu različitih međunarodnih institucija na rezultate ovih istraživanja kako bi se stekao bolji uvid u njihove pristupe

sigurnosti u školama i kako bi se poboljšala kontrola nad pretnjama koje MLN predstavljaju po mir na Kosovu. Ovaj izveštaj objavljen je jula 2007.

Anketa o učesničkoj analizi konflikta

Ovaj izveštaj predstavlja vrhunac istraživanja, saveta i predloga datih od strane organizacija iz reda građanskog društva širom Kosova. Gledišta i iskustva duž kosovskog etničkog spektra ponovo su navedena u istom. FIQ, Saferworld i naši partneri sproveli su istraživanja i zabeležili su

stavove i percepcije u pet kategorija: budući status Kosova; bezbednost i pravosuđe; politika i upravljanje; društvo i kultura; i ekonomija i mogućnost življenja. Nastala je složena slika u kojoj su se iskombinovali mnogi faktori kako bi se smanjili izazivači sukoba i uvećale mogućnosti za stvaranje mira; neki na nacionalnom, a neki na izrazito lokalnom nivou. Među ključnim nalazima mogli su se sagledati mnogostruki načini na koji se neizvesnost oko konačnog statusa Kosova prožimala kroz prostor u oblasti bezbednosti i pravosuđa Kosova kao i zbunjujuća podela ovlašćenja između UNMIK-a i PIS-a i posledično odsustvo odgovornosti. Oba ova ele-

menta dovela su do mogućnosti za javljanje korupcije, paralelnih struktura i neravnomernog poštovanja institucija. FIQ ulaže napore kako bi stavio na znanje ove nalaze istraživanja i preporuke u oblasti politike svim zainteresovanim stranama. Među onima koji su prisustvovali objavljivanju izveštaja bili su predstavnici Kosovske policijske službe, CIVPOL-a, USAID-a, OEBS-a, UNDP-a i Britanske kancelarije veze. Od tada, FIQ se sastajao privatno u cilju diskusije o izveštaju sa predstavnicima kosovskih vlasti, Nemačke kancelarije veze, KFOR-a, EK-a, sudija i tužilaca i drugih; on je takođe održavao javne debate o ovim nalazima u opštinama širom Kosova. Nadamo se da će ova debata biti proširena i uvećana kako bi celo Kosovo imalo mogućnost da se uključi u izgradnju zdravog i pravednog društva.

Razvoj ljudi po zajednicama

Svi Kosovci žive sa posledicama konflikta, siromaštva i drugim vidovima nesigurnosti, ali samo oni građani koji preduzmu radnje predstavljaju one koji mogu prevazići ove probleme. FIQ radi sa svim građanima i zajednicama iz različitih oblasti, etničkog porekla i verskog opredeljenja na Kosovu kako bi okupio lokalne aktere. FIQ koristi istraživanja i obuku u pažljivo razrađenom učesničkom okviru kako bi pomogao zajednicama da identifikuju lokalnu ranjivost, potrebe i prioritete i kako bi razvio trajna rešenja. FIQ počinje sa uspostavljanjem partnerstava sa lokalnim NVO-ima i zajednički sprovodi početne sastanke, intervjue i fokusne grupe. Nakon toga prelazimo na seminare kako bismo okupili sve aktere i predstavili ideju rada posredstvom veća. Nakon što su veća aktivna i usredsređena na konkretne probleme, FIQ ih podržava održavanjem različitih medijskih prezentacija na temu obuke u cilju podizanja svesti u zajednici i sa mikro subvencijama kako bi se olakšala rešenja. Ova učesnička metodologija uključuje više od običnih vođa zajednice; FIQ pokušava da uključi lokalnu vladu, preduzeća i ostale rukovodilce i u slučajevima u kojima isto odgovara lokalnim okolnostima, institucije koje garantuju bezbednost u njihovim aktivnostima od najranijih faza kako bi se osigurala

održiva budućnost i kako bi se uticalo na formulisanje i primenu politika. U mnogim gradovima i selima širom Kosova postoje veća sastavljena od aktivnih građana i predstavnika vlade, policije, preduzeća koji rade zajedno kako bi izvršili efektivnu lokalnu kontrolu nad bezbednosnom situacijom u njihovim zajednicama. Ova veća ostaju aktivna i uključena u rešavanje problema i zastupanje, čak i nakon okončanja FIQ-eve intervencije. Ovo je mera uspešnog organizovanja ljudi u zajednici, koje pokušavamo da postignemo.

Najvažniji događaji iz 2007

OBILIĆ FIQ je radio u selu Palaj/Crkvena Vodica sa albanskom i srpskom zajednicom na obrazovanju i obučavanju veća kako bi se identifikovali i rešili lokalni problemi u polju sigurnosti i bezbednosti na lokalno odgovarajuće načine. Građani i lokalna vlada, policija i drugi akteri radili su zajedno u veću kako bi uveli uličnu rasvetu u njihovu zajednicu nakon što je isto identifikovano kao pitanje koje bi doprinelo poboljšavanju osećaja sigurnosti u obema zajednicama. Volonterski rad Srba i Albanaca koji su radili zajedno na postavljanju rasvete predstavljao je najvidljiviji znak aktivnog građanstva.

FERIZAJ/UROŠEVAC Škole grada Uroševca suočavale su se sa mnogim izazovima iz zajedničkog izvora; odsustvo sigurnosti u okviru i van škola, odsustvo angažovanja zajednice i odsustvo institucionalne podrške za rešavanje ovih problema koji se

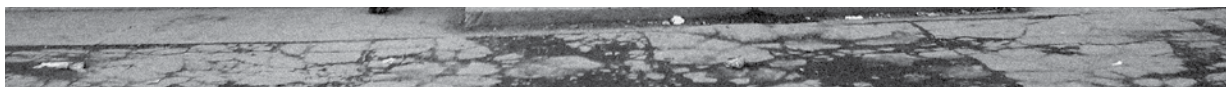
odnose na odsustvo bezbednosti. Uz angažovanje i saradnju zajednice, ovaj projekat podigao je svest u pogledu problema a, sa obukom održanom od strane FIQ-a, veće koje je proizašlo iz ovih aktivnosti radilo je zajedno na podizanju novih ograda oko škole kako bi se odvojile bande. Ove ograde dobrovoljno su postavljene i izgrađene od strane učenika više tehničke škole. Nakon mnogostrukih napora i obaveza školskog veća, broj problema u polju bezbednosti i sigurnosti umanjio se usled bolje saradnje i povećanog poverenja između učenika i policije i saradnje između učenika, roditelja, lokalnih zvaničnika, školskih direktora i direkcije za prosvetu. Kako bi se nastavilo funkcionisanje i održivost projekta, FIQ je pružio podršku učeničkom veću u finansijskom smislu u cilju uspostavljanja njegove kancelarije u sklopu objekta škole.

GJILAN/GNJILANE Građane Gijlan/Gnjilana mučilo je nasilje bandi koje se dešavalo unutar i oko škola. Uz podršku dobijenu od strane FIQ-a, učenici i administratori primenili su jednoobraznu politiku za učenike kako bi se učinilo lakšim primećivanje upadača i apelovali su na Kosovsku policijsku službu da patrolira u školama redovno. Sada FIQ pruža učeničkom veću računare i štampače kako bi mogli da prošire i nastave značajan i lokalno odgovarajući rad koji su obavljali u zajednici.

Slučaj Obilića

Opština Obilić nalazi se u blizini glavnog grada Kosova i istaknuta je zbog svoje etničke raznolikosti. Krajem rata 1999.

Obilić je patio od niza incidenata koji su uključivali kriminalne aktivnosti i ponekada nasilje. Izuzev pretnje koju je nasilje između zajednica predstavljalo samo po sebi, posledično nepoverenje učinilo je saradnju teškom i dovelo je do drugih vidova nesigurnosti. FIQ je radio u partnerstvu sa Odborom za ljudska prava i manjine, lokalnim NVO-om, i Radio Evropom, u cilju podizanja svesti o sigurnosti u zajednici emitovanjem reklama na radiju i održavanjem seminara. FIQ je okupio na jednom mestu različite zvaničnike vlade na lokalnom nivou zajedno sa predstavnicima Kosovske policijske službe, i što je najznačajnije, pripadnicima albanske i srpske zajednice. Prvi sastanak privukao je veoma mali broj pripadnika zajednica— osam kosovskih Albanaca i samo tri kosovska Srbina.

Na kraju, volonteri iz reda obe zajednice ujedinili su se oko potrebe opravke zastarele javne rasvete u selu Palaj/Crkvena Vodica, i uz zastupanje, obuku i finansijsku podršku koja je pružena od strane FIQ-a, radili su jedni sa drugima u cilju postizanja svog cilja. Ulice sa dobrom rasvetom čine selo sigurnijim, što sa druge strane uvećava poverenje i uzajamno poštovanje između suseda.

Usavršavanje sposobnosti NVO-a putem umrežavanja

Kosovo ne može funkcionisati kao podeljeno društvo. Veoma često preduzimaju se radnje bez konsultacija ili podrške od različitih sektora današnjeg Kosova. FIQ se zalaže za to da se ovaj jaz premosti, bez obzira da li jaz postoji između kosovskih institucija i UNMIK-a, između građana i vlade, između učenika i nastavnika ili između različitih etničkih zajednica. U našem radu u zajednicama, pozivamo na aktivno učešće predstavnika opštinskih i centralne vlade, međunarodnih NVO-a i donatora u pogledu svih aktivnosti. Sa druge stra-

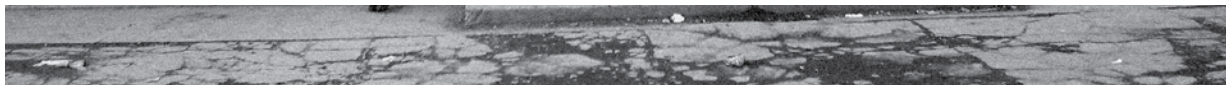
ne, FIQ radi sa istima kako bi integrisao aktivne i zabrinute građane u procese odlučivanja ovih vlada kako bi politike mogle imati čvrste temelje u zabrinutostima zajednice. Građansko društvo trebalo bi da nastavi sa vršenjem stvarnog nadzora nad bezbednosnom situacijom u gradovima, gradićima i selima Kosova. I želimo da vidimo da vlada Kosova, građani Kosova i međunarodna zajednica uzimaju u obzir potrebe i stavove jedni drugih prilikom preduzimanja radnji. FIQ radi na ovim ciljevima u neprekidnom procesu sprovođenja anketa, fokusnih grupa i skupova sa učesnicima iz svih nivoa vlade i iz svih sektora u društvu. Naši partneri u ovom radu podrazumevaju dalekosežnu, efektivnu i rastuću koaliciju grupa iz reda građanskog društva širom kosovskih regiona koji rade zajedno na lokalno odgovarajući i efektivan način. Ne ograničavamo naše kontakte na bilateralne sastanke; okupljamo različite aktere kako bi razmenili svoja mišljenja i probleme. I naši partneri raspodeljuju nalaze naših istraživanja širom svih grupa i regiona, kako bi ljudi i institucije na Kosovu mogli imati najbolju mogućnost da deluju na način koji će sprečiti—a ne provocirati—konflikt.

Najvažniji događaji iz 2007 **Nadzor sektora bezbednosti**

Tokom 2007. FIQ i njegova mreža partnera preduzeli su otvoren i konstruktivan dijalog usmeren ka poboljšavanju radnih odnosa saradnje u oblasti nadzora bezbednosti,

osiguravajući na taj način najviše nivoe transparentnosti i odgovornosti. Jednogodišnji program olakšava komunikaciju i saradnju koja je potrebna za učešće građanskog društva u nadzoru sektora bezbednosti. FIQ radi na centralnom nivou kako bi koordinirao ovaj projekat sa onima odgovornim za parlamentarni nadzor sektora bezbednosti i sa onim međunarodnim organima uključenim u planiranje i nadzor sektora bezbednosti na Kosovu. FIQ radi u bliskoj vezi sa svojim partnerskim NVO-ima aktivnim u većim opštinama na Kosovu kao ključnim članicama mreže koje primenjuju ovaj program. Oni sprovode istraživanja koja su usmerena ka identifikovanju potreba i zabrinutosti zajednica u pogledu sektora bezbednosti, percepcija i shvatanja sektora bezbed-

nosti među organizacijama iz reda građanskog društva i percepcija i shvatanja organizacija iz reda građanskog društva među institucijama odgovornim za nadzor sektora bezbednosti.

Osetljivost na konflikt

2007. godina bila je godina velike neizvesnosti oko konačnog statusa Kosova. FIQ je bio zabrinut da bi se složeni mozaik kosovskih zajednica, etničkih grupa, kosovskih institucija i međunarodnih institucija mogao iznenaditi od strane izazivača konflikta kojima su sami doprineli. Kako bi otkrio ove potencijalne poteškoće, FIQ i njegov partner Saferworld sproveli su istraživanje sa kosovskim i međunarodnim institucijama i obučili su lokalne organizacije od poverenja da se rasprostru širom Kosova i sprovedu razgovore sa pojedincima iz svih grupa i institucija koji moraju raditi ili živeti sa kosovskim sektorom bezbednosti. Nakon toga FIQ i Saferworld razmenili su rezultate širom zemlje i organizovali su nizove debata u cilju zastupanja bezbednosnih politika koje su usredsređene na ljude i odgovaraju lokalnim okolnostima.

Partneri

Oko vizije, Peć

Izgradnja zajednice Mitrovica, Mitrovica

Kosovski centar za međunarodnu saradnju i

Omladinska mreža Gnjilana

Centar za razvoj građanskog društva, Mitrovica

Komunikacija za razvoj društva, Gračanica

Centar za poslovni razvoj zajednice, Đakovica

Savet za mir i ljudska prava, Prizren

Balkanska mreža za istraživačko izveštavanje, Priština

Inicijativa za napredak, Uroševac

Odbor za zaštitu ljudskih prava i manjina,

Obilić

Lokalne vlasti Obilića

Lokalne vlasti Vitine

Lokalne vlasti Gnjilana

Odeljenje za prosvetu Uroševca

Odeljenje za prosvetu Gnjilana

Udruženje kosovskih opština

Saferworld

East-West institut za menadžment

Veće učenika, Uroševac

Veće učenika, Gnjilane

Savet za poboljšanje zajednice, Gërmovë Viti

Savet za poboljšanje zajednice, Palaj/Črkvena

Vodica, Obilić

Donatori

Saferworld

Fond braće Rokfeler

Britanska vlada

Nemačka vlada

Agencija Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj

Odbor za međunarodna istraživanja i razmenu

Centar za obuku o zastupanju i resurse

Revizija Finansijskih Izjava

2007 godina

Prihod: € 96,760

Troškovi Programa: € 128,845

2006 godina

Prihod: € 113,547

Troškovi Programa: 51, 983

Kako možete pomoći

Pojedinačni doprinosi predstavljaju sastavni deo onoga što čini FIQ efektivnim.

Ukoliko ste zainteresovani da date donaciju u vidu novca ili nastojanja za pitanja na čijem napredovanju radimo, molimo Vas kontaktirajte FIQ na info@fiq-fci.org ili nas pozovite na broj +381 (0)38 248 677.

Lista osoblja

Ardiana Basha
Administrativni asistent

Nazim Haliti
Službenik na projektu

Labinot Salihu
Upravnik projekta
Projekat Sigurnost
u školama

David Labrador
Koordinator subvencija

Adelina Sylaj
Upravnik projekta
Projekat Bezbedno mesto

Sefer Govori
Službenik za finansije

Albina Balidemaj
Upravnik Istraživanja

Ferdinand Nikolla
Izvršni direktor

